

**TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ
ODASI**

ÜYE PROFİLİ

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI ÜYE PROFİLİ

İbrahim YILMAZOĞLU
Cengiz ÖZARPAT

GİRİŞ

Maden Mühendisleri Odası'nın sahip olduğu ve sektördeki çok az kurum ya da kuruluşta bulunan dinamizm, incelenmeye değer bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Oda Yönetim organları hiç bir dönemde "huzur hakkı" dahi almamış ve talep etmemiştir. Bütçesinin temel kaynağını mütevazı üye aidatlarının oluşturduğu Odamızın, etkinliklerini bu yoğunlukta sürdürdürebilmesinin ve madencilik sektöründe bu denli etkin olabilmesinin arkasında, sahip olduğu üye tabanı bulunmaktadır.

Bu araştırma, TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın söz konusu üye kitlesinin profilini, Odamızdaki mevcut kayıtlardan yararlanarak ortaya koymaktadır. Çalışmada, Maden Mühendisleri Odası'na 31 Mayıs 2012 tarihine kadar yapılan kayıtlar değerlendirilmiş, bu tarih itibariyle kayıtlı üyelere ilişkin istatistiklere yer verilmiştir. Çalışmada, bilgisayar ortamında tutulan mevcut üye bilgileri esas alınmış, gerektiğinde de Oda Merkezi'nde bulunan kayıt defterlerinden yararlanılmıştır.

Araştırmanın amacı :

- 1- Madencilik sektörü ve Maden Mühendisliği eğitimi ile ilgili yapılacak planlamalarda, planlamacılar tarafından kullanılacak bilgilerin sağlanması,
- 2- Maden Mühendisleri Odası yönetimlerine, yönetsel etkinliklerinin planlanması ve yürütülmesinde yararlanabilecekleri bir envanterin sunulmasıdır.

ÖRGÜTSEL – YÖNETSEL YAPILANMA

6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu ve Ana Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip "**TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI**", Anayasa'nın 135. Maddesinde tanımlanan, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

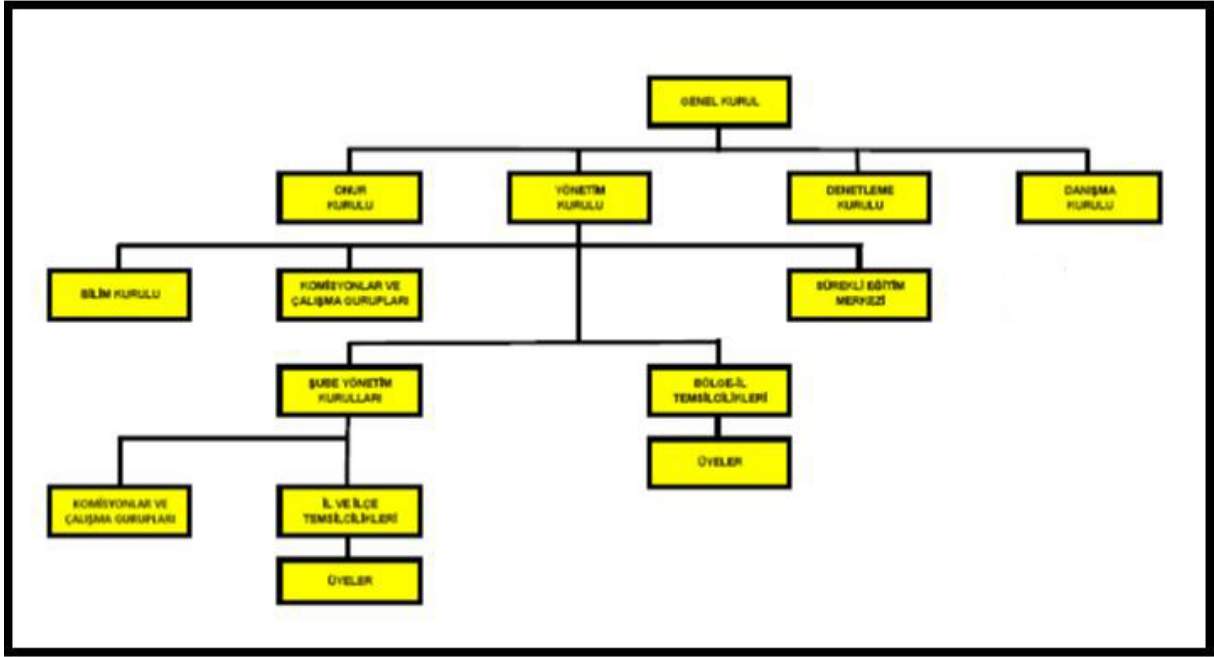
Genel Merkez'e Bağlı İller: Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Bilecik, Burdur, Bursa, Çankırı, Çorum, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Giresun, Gümüşhane, Isparta, Kars, Kayseri, Kırşehir, Konya, Kütahya, Nevşehir, Niğde, Ordu, Rize, Samsun, Sivas, Tokat, Trabzon, Yozgat, Aksaray, Bayburt, Karaman, Kırıkkale, Ardahan, Iğdır

Adana Şubesine Bağlı İller: Adana, Gaziantep, Hatay, İçel, Kahramanmaraş, Kilis, Osmaniye
Diyarbakır Şubesine Bağlı İller: Adıyaman, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Hakkari, Malatya, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli, Van

İstanbul Şubesine Bağlı İller: İstanbul, Edirne, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya, Tekirdağ, Yalova

İzmir Şubesine Bağlı İller: İzmir, Aydın, Balıkesir, Çanakkale, Denizli, Manisa, Muğla, Uşak

Zonguldak Şubesine Bağlı İller: Zonguldak, Bartın, Bolu, Karabük, Kastamonu, Sinop, Düzce

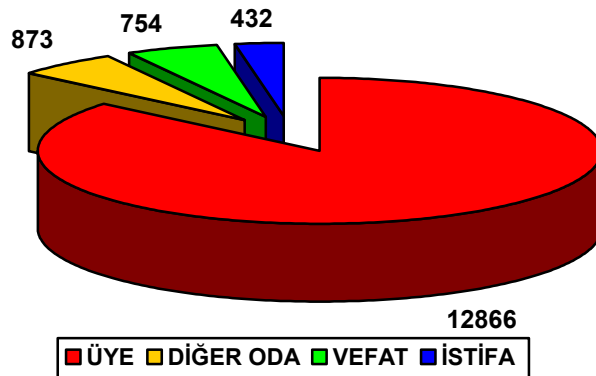
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI ÜYE İSTATİSTİKLERİ :

Odaya yeni kayıt yaptıran üyelere verilen sicil numarası 31 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla 14.925 olup sicil numarası Odamızın kuruluş tarihinden bu güne kadar üye olan toplam kişi sayısını ifade etmektedir. Bu sayıya diğer mühendislik disiplinlerinden olan ve daha sonra Odamız bünyesinden ayrılarak kendi Odalarını kuran 873 kişi dahildir (Jeoloji, Metalurji, Petrol, Seramik, Jeofizik)

Bu tarih itibarıyla diğer mühendislik disiplinleri hariç Oda üye sayısı 14.052 olup buna vefat ve istifa edenlerin sayısı dahildir. İstatistiklerde; diğer mühendislik disiplinleri ile vefat ve istifa sayıları düşülmüş net veriler kullanılarak sağlıklı gösterimler sunulmuştur.

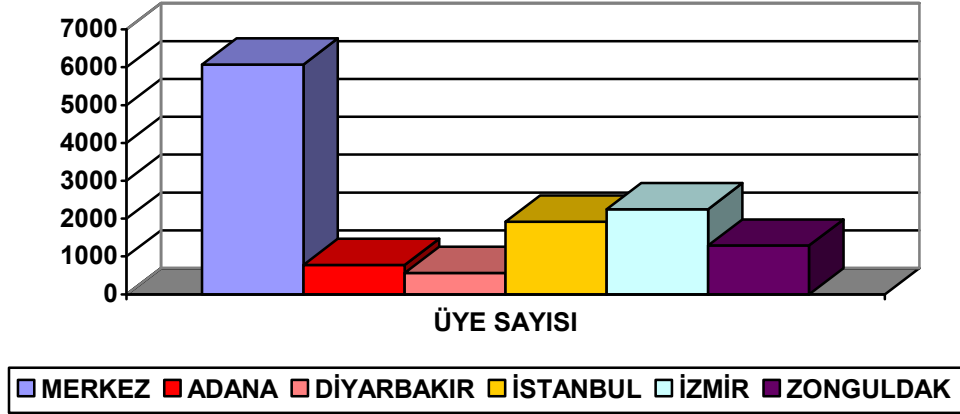
ODA ÜYE SAYISI

14.925 olan üye sayısından 754 vefat, 432 istifa ve 873 diğer mühendislik disiplinleri sayısı düşülmüştür. İstatistikte gösterimlerde kullanılan Odamız üye sayısı 31 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla **12.866**'dır.

ODA ÜYELERİNİN ŞUBELERE GÖRE DAĞILIMI

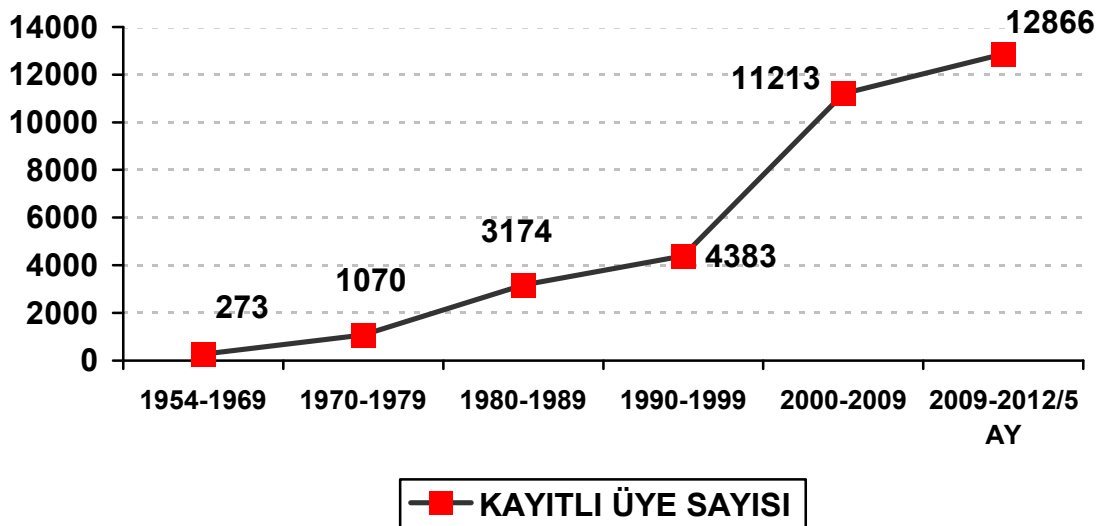
Merkeze bağlı 37 il'de 6.071 kayıtlı üye, Adana Şubesine bağlı 7 il'de 778 kayıtlı üye, Diyarbakır Şubesine bağlı 15 il'de 565 kayıtlı üye, İstanbul Şubesine bağlı 7 il'de 1.917 kayıtlı üye, İzmir Şubesine bağlı 8 il'de 2.248 kayıtlı üye, Zonguldak Şubesine bağlı 7 il'de 1.287 kayıtlı üye bulunmaktadır.

YILLARA GÖRE KAYIT SAYISI

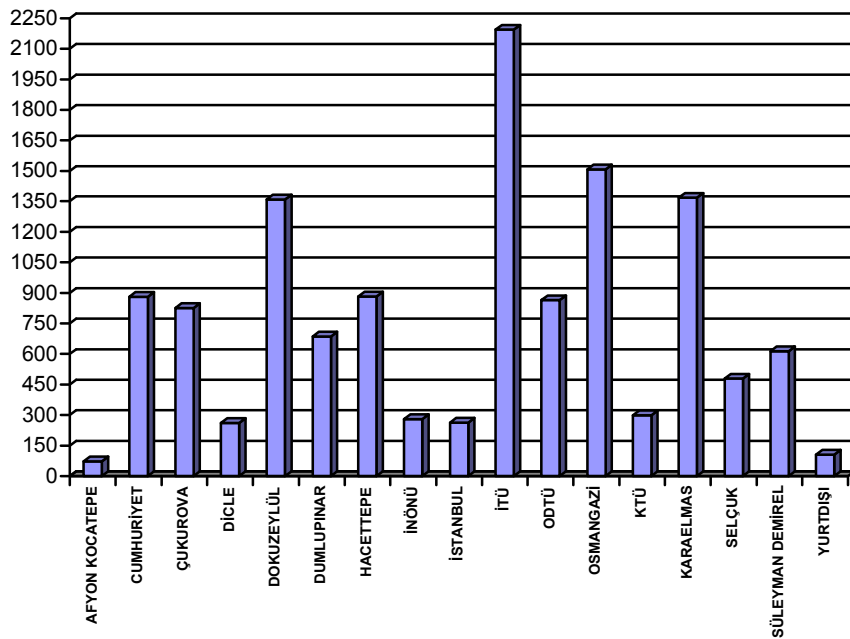
1954 – 1969 yılları arasında 273, 1970 – 1979 yılları arasında 797, 1980 – 1989 yılları arasında 2.104, 1990 – 1999 yılları arasında 1.209, 2000 – 2009 yılları arasında 6.830, 2009 – 2012 (31 Mayıs) yılları arasındaki dönemde ise 1.653 üye kayıt olmuştur.

1969 ile 1979 yılları arasındaki kayıt artış yüzdesi = % 292
1979 ile 1989 yılları arasındaki kayıt artış yüzdesi = % 197
1989 ile 1999 yılları arasındaki kayıt artış yüzdesi = % 38
1999 ile 2009 yılları arasındaki kayıt artış yüzdesi = % 156
2009 ile 2012 (31 Mayıs) yılları arasındaki kayıt artış yüzdesi = % 15

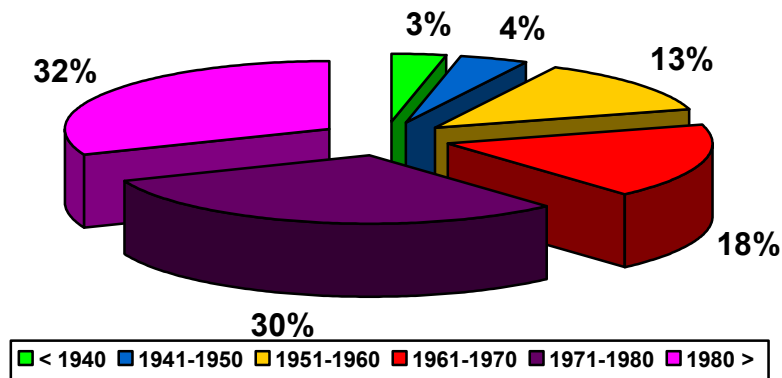
MEZUN OLDUKLARI ÜNİVERSİTELERE GÖRE ÜYE SAYILARI

Odamız üyelerinin mezun oldukları okullara göre dağılımı incelendiğinde; %17,1' lik dilimle İstanbul Teknik Üniversitesi mezunları (Bu sayıya İTÜ Teknik Okulu, MO Maden Teknik Okulu mezunları dahil edilmiştir.), %11,7' lik dilimle Eskişehir Osmangazi Üniversitesi mezunları (Bu sayıya Anadolu Üniversitesi mezunları dahil edilmiştir.), %10,6' lık dilimle Zonguldak Karaelmas Üniversitesi mezunları (Bu sayıya Hacettepe Zonguldak, Maden Teknik Okulu ve Zonguldak DMMA mezunları dahil edilmiştir.), %10' luk dilimle Dokuz Eylül Üniversitesi mezunları (Bu sayıya Ege Üniversitesi mezunları dahil edilmiştir.), %6,9' luk dilimle Hacettepe Üniversitesi mezunları, %6,8' lik dilimle Cumhuriyet Üniversitesi mezunları ve %6,7' lik dilimle Orta Doğu Teknik Üniversitesi mezunları ilk sıralarda yer almaktadır. Yurtdışındaki üniversitelerden mezun olanlar ise %0,82' lik dilimi teşkil etmektedir

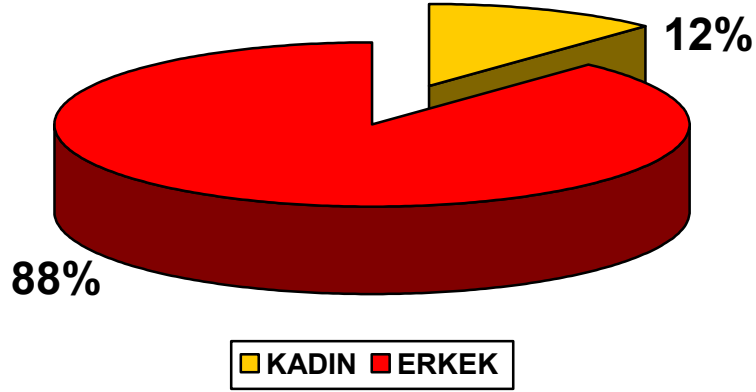
ODA ÜYELERİNİN DOĞUM TARİHLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Odamız üyelerinin %32'si 32 yaşın altında, %30'u 32-42 yaş ve %18'i 42-52 yaş aralığındadır. 62 yaş ve üstü üyelerimiz %20'lik dilimi teşkil etmektedir.

ODA ÜYELERİNİN CİNSİYETLERİNE GÖRE DAĞILIMI

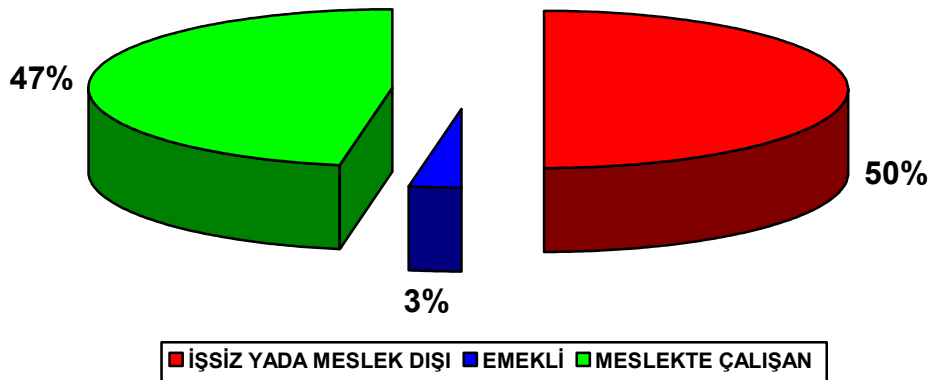
Oda üyelerinin yaklaşık % 12 ' sine karşılık gelen 1.521'i kadın, % 88' ine karşılık gelen 11.345'i erkektir.

ODA ÜYELERİNİN ÇALIŞMA DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI

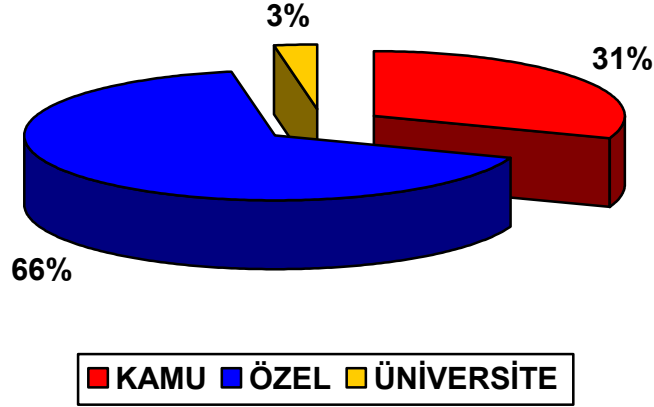
Oda kayıtlarında çalışma durumları mevcut olan toplam 12.866 üyenin; 5.924' ünün mesleği ile ilgili bir işte çalıştığı, 330' unun emekli olduğu ve 6.612' sinin ise işsiz ya da Maden Mühendisliği mesleği dışında bir işte çalıştığı görülmektedir.

Oda üyelerinin %50' si işsiz ya da meslek dışında bir işte çalışmaktadır.

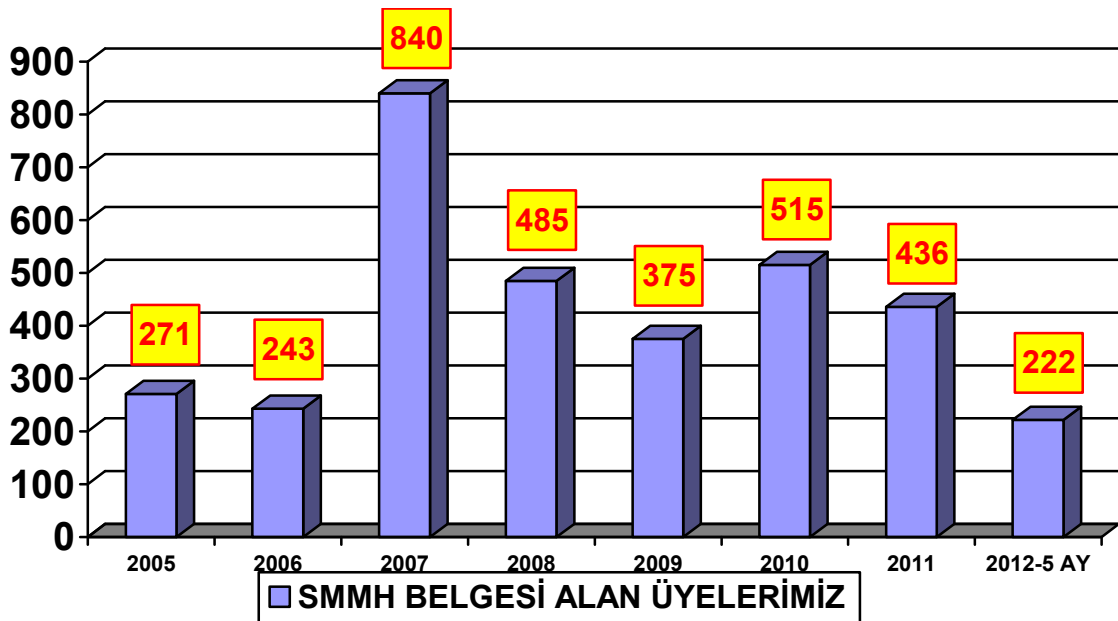
ODA ÜYELERİNİN ÇALIŞMA SEKTÖRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

Mesleği ile ilgili bir işte çalışan 6.087 üyenin 4.064' ü özel sektörde, 1.860' ı kamu sektöründe ve 163' ü ise üniversitede çalışmaktadır.

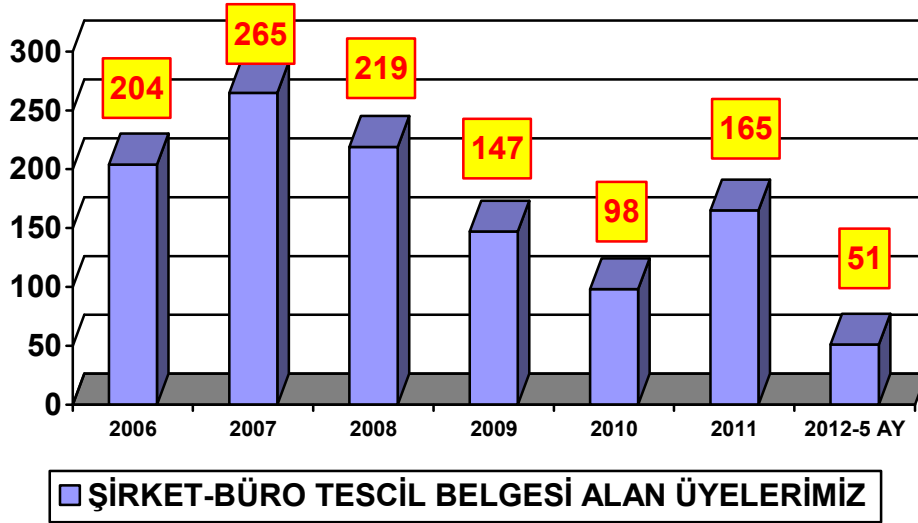
SERBEST MADEN MÜHENDİSLİĞİ HİZMETLERİ BELGESİ (SMMH) ALAN ÜYELERİMİZİN DAĞILIMI

Odamızdan 21/09/2005 tarihli Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Maden Mühendisleri Odası Serbest Maden Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim ve Belgelendirme Yönetmeliği' ne göre SMMH belgesi alanların toplam sayısı 31 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla 3.387' dir.

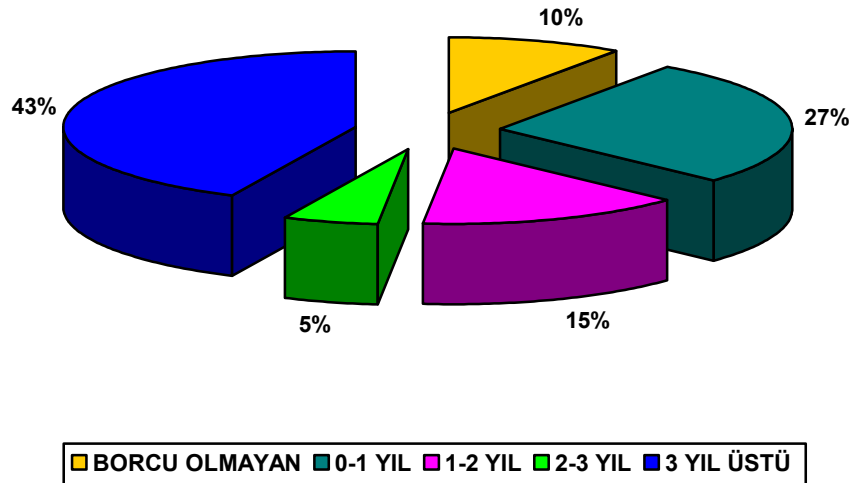
ŞİRKET - BÜRO TESCİL BELGESİ ALAN ÜYELERİMİZİN DAĞILIMI

Odamızdan 21/09/2005 tarihli Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Maden Mühendisleri Odası Serbest Maden Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim ve Belgelendirme Yönetmeliği' ne göre Şirket-yıllar bazında ilk kayıt olarak Büro Tescil belgesi alanların toplam sayısı 31 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla 1.149' dur.

ODA ÜYELERİNİN AİDAT ÖDEME İSTATİSTİKLERİ

Oda üyelerinin %10' nun aidat borcu bulunmamaktadır. %42 dilimindeki üyelerin 0-2 yıl arası aidat borcu bulunmaktadır. 2 yıl ve üstünde aidat borcu olan üyeler %48' lik kesimi teşkil etmektedir.

TEKNİK NEZARETÇİ EĞİTİMİNE KATILAN ÜYE SAYILARI VE MEZUN OLDUKLARI OKUL KARŞILAŞTIRMASI

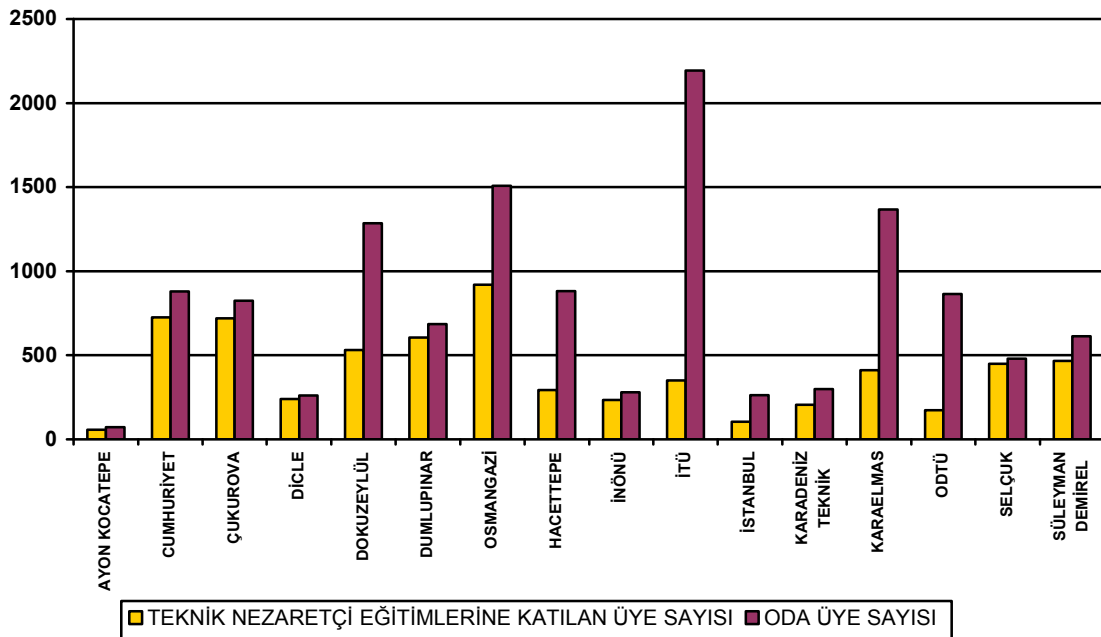
24.06.2010 gün ve 27621 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5995 sayılı kanun ile değişik 3213 sayılı Maden Kanunu'nun uygulanması ile ilgili usul ve esasları düzenleyen Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliğinin 132/4 üncü maddesi gereği hazırlanan Teknik Nezaretçi Eğitimlerine katılarak "TEKNİK NEZARETÇİ SERTİFİKASI" alan toplam üye sayımız 6.488' dir.

Buna göre; Teknik Nezaretçi Eğitimlerine mezun oldukları okul itibariyle en çok katılım sırasıyla, Osmangazi Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesinden olmuştur.

AFYON KOCATEPE	CUMHURİYET	ÇUKUROVA	DİCLE	DOKUZEYLÜL
57	726	720	239	532

DUMLUPINAR	OSMANGAZİ	HACETTEPE	İNÖNÜ	İTÜ	İSTANBUL
606	919	293	235	351	105

KARADENİZ TEKNİK	KARAEMLAS	ODTÜ	SELÇUK	S. DEMİREL	TOPLAM
205	411	173	449	467	6.488

MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ BULUNAN ÜNİVERSİTELERDEN MEZUN MADEN MÜHENDİSİ SAYILARI, MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ MEZUNLARININ ODA'YA KAYIT OLMA ORANLARI,

ÜNİVERSİTELERİN MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ MEZUN SAYILARI*

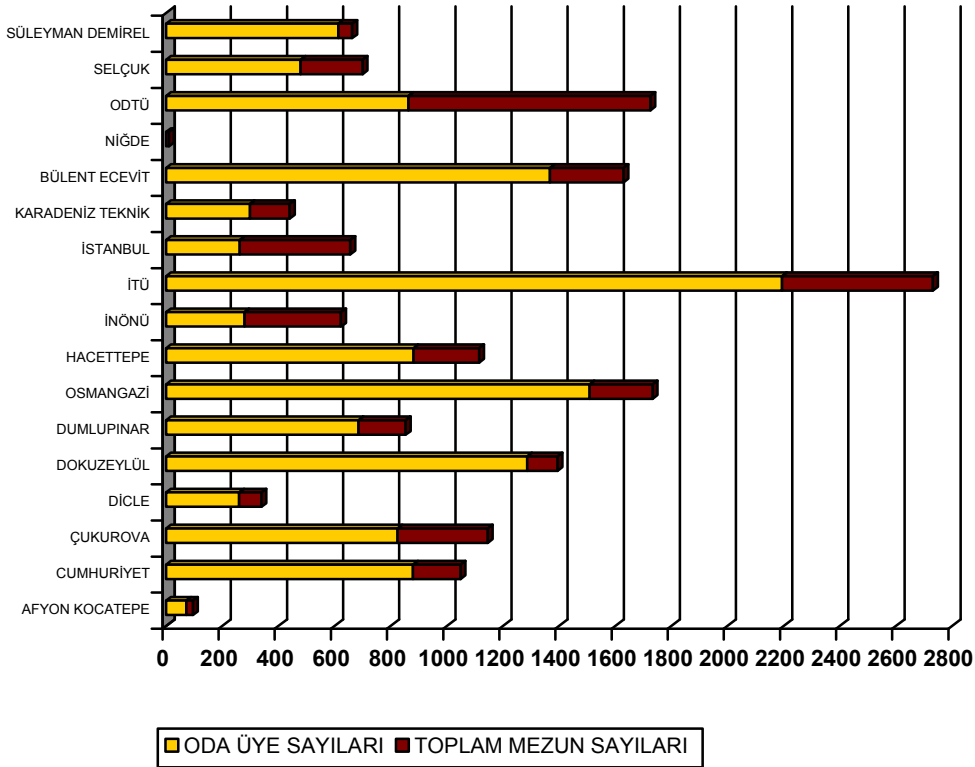
(* Türkiye'deki üniversitelerden mezun olanlar)

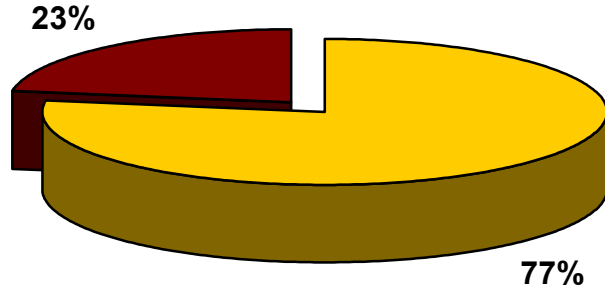
AFYON KOCATEPE	CUMHURİYET	ÇUKUROVA	DİCLE	DOKUZEYLÜL	DUMLUPINAR	OSMANGAZI	HACETTEPE	İNÖNÜ	İSTANBUL TEKNİK	İSTANBUL	KARADENİZ TEKNİK	BÜLENT ECEVİT	NİĞDE	ORTADOĞU TEKNİK	SELÇUK	SÜLEYMAN DEMİREL	TOPLAM
96	1.049	1.146	340	1395	854	1.733	1.115	343	2.731	656	440	1.629	10	1.725	700	663	16.625

* İTÜ toplam mezun sayısına 5 Cevher Hazırlama Bölümü mezunu dahildir.

ÜNİVERSİTELERİN MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ MEZUN SAYILARI İLE ODA ÜYELERİNİN MEZUN OLDUKLARI ÜNİVERSİTELERE GÖRE DAĞILIMININ KARŞILAŞTIRILMASI

Türkiye'deki Maden Mühendisliği bölümlerinden mezun olanların toplam sayısı 16.625'dir. Maden mühendisliği bölümü bulunan üniversitelerden en çok mezun veren Üniversite 2.731 mezunla İstanbul Teknik Üniversitesi olmuştur.

■ KAYITLI ÜYE ■ KAYITLI OLMAYAN MADEN MÜHENDİSİ

Türkiye’de maden mühendisliği bölümü bulunan üniversitelerden mezun olanların %77 ‘si Maden Mühendisleri Odası’na üyedir.

2009 – 2010 DÖNEMİ MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMLERİNDE OKUYAN ÖĞRENCİ SAYISI VE ÜYE ÖĞRENCİ SAYISI KARŞILAŞTIRMASI

A - ÜNİVERSİTELERİN MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜNDE OKUYAN ÖĞRENCİ SAYILARI

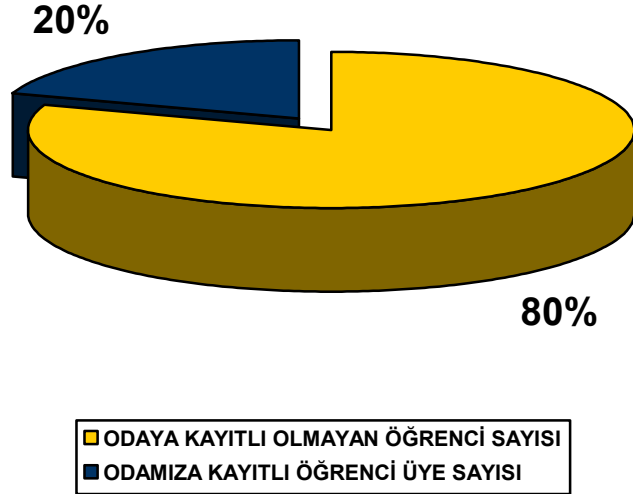
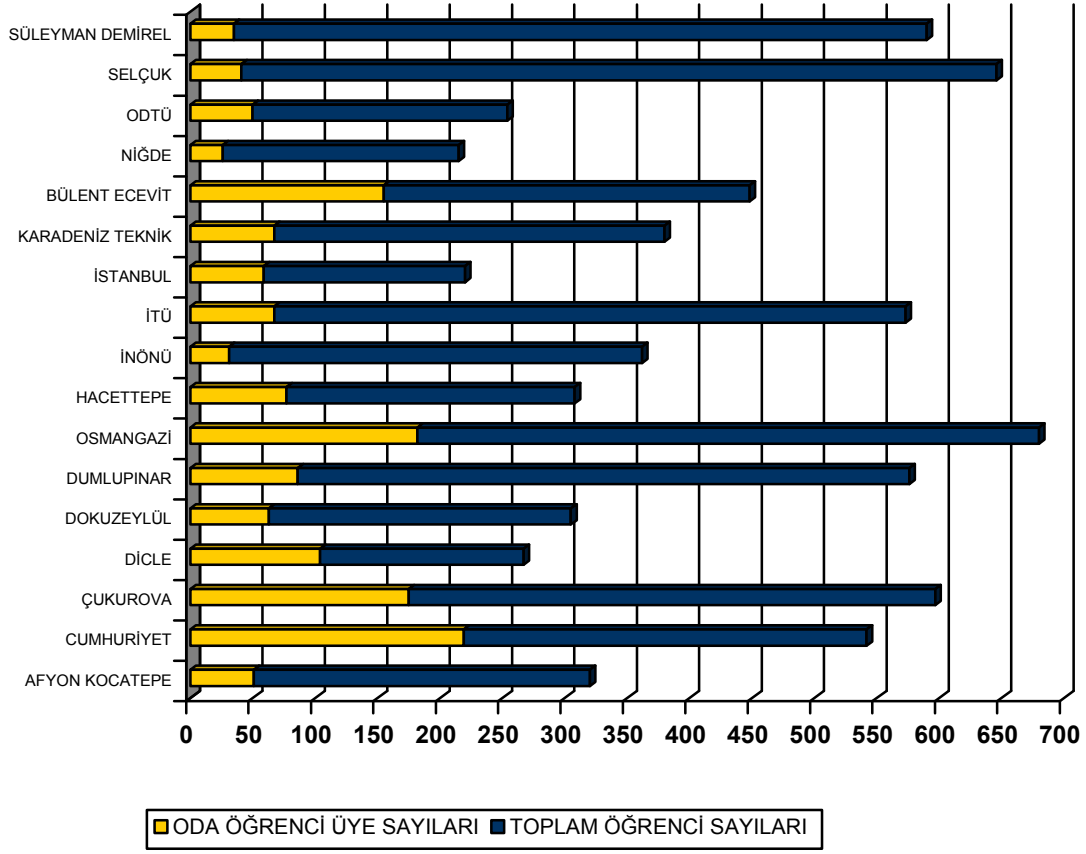
AFYON KOCATEPE	CUMHURİYET	ÇUKUROVA	DİCLE	DOKUZEYLÜL	DUMLUPINAR	OSMANGAZI	HACETTEPE	İNÖNÜ	İSTANBUL TEKNİK	İSTANBUL	KARADENİZ TEKNİK	BÜLENT ECEVİT	ORTADOĞU TEKNİK	SELÇUK	SÜLEYMAN DEMİREL	NİĞDE	TOPLAM
320	542	597	267	305	576	680	308	362	573	220	380	448	254	646	590	215	7.283

*İTÜ toplam sayısına, Cevher Hazırlama Bölümünde okuyan 200 öğrenci dahildir.

B - MADEN MÜHENDİSLERİ ODASINA ÜYE OLAN ÖĞRENCİLERİN OKUDUKLARI ÜNİVERSİTELERE GÖRE DAĞILIMI

17 Üniversiteden toplam 1.444 öğrenci Maden Mühendisleri Odasına üyedir.

AFYON KOCATEPE	CUMHURİYET	ÇUKUROVA	DİCLE	DOKUZEYLÜL	DUMLUPINAR	OSMANGAZI	HACETTEPE	İNÖNÜ	İSTANBUL TEKNİK	İSTANBUL	KARADENİZ TEKNİK	BÜLENT ECEVİT	ORTADOĞU TEKNİK	SELÇUK	SÜLEYMAN DEMİREL	NİĞDE	TOPLAM
51	219	175	104	63	86	182	77	31	67	59	23	155	50	41	35	26	1.444

Türkiye’de maden mühendisliği bölümü bulunan üniversitelerde okuyan öğrencilerin %20 ‘si Maden Mühendisleri Odası’na üyedir.

SONUÇ:

Yukarıda Odamızın üye profili belirli istatistiklerle anlatılmaya çalışılmıştır. Dikkat çekici bazı konuların irdelenmesinde yarar bulunmaktadır:

- *İşsizlik oranı %50 ile bir hayli yüksektir,
- *Bünyesinde maden mühendisliği bölümü bulunduran Üniversite sayısı fazladır,
- *Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın oranı artış göstermektedir,
- *Aidat borcu bulunan üye sayımız fazladır.
- *Mezun sayısının 3/4'ü, öğrenci sayısının ise 1/5'i Odaya üyedir.

Odamıza kayıtlı üyelerimizin yaklaşık % 50'sinin işsiz yada meslek dışı işlerde çalıştığı görülmektedir. Yeni mezun üyelerimizde işsizlik oranı daha da yüksektir.

Madencilik, işsizlik ve yoksulluğun yüksek olduğu kırsal bölgelerde, gerek doğrudan gerekse söz konusu faaliyetin yarattığı yan ekonomik faaliyetler sonucu binlerce kişiye istihdam olanağı sağlamaktadır. Madencilik sektöründe giderek büyüyen işsizlik sorununun çözümü için acil olarak istihdam yaratma uygulamaları başlatılmalı ve istihdama olumlu katkıları olacak sektörler, projeler desteklenmelidir. Bu yapıların verimli çalışmasını sağlayacak mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Ülkemizde halen maden mühendisliği bölümü olan 18 Üniversite bulunmaktadır. Ayrıca kurulmuş olup henüz öğrenci almayan bölümler de mevcuttur. Yılda yaklaşık 1.000 civarında mezun verilirken bu sayının yeni bölümlerin de öğrenci almasıyla 1.300'e yükseleceği tahmin edilmektedir.

10 Aralık 2011 tarihinde Üniversitelerin Maden Mühendisliği Bölüm Temsilcileri, Kamu Kurumu Yetkilileri, Odamız Üyeleri, Sektör temsilcileri ve öğrencilerden oluşan geniş bir katılımı Eskişehir'de gerçekleştirilen Maden Mühendisliği Eğitimi Çalıştay'ında irdelenmiş ve sorunların temelinde;

Mezun olduktan sonra yaşanan işsizlik sorunu, Maden Mühendisliği Bölümlerinden mezun olanların fazlalığı, Bölümlere ayrılan kontenjanın yüksek olması, Öğretim üye sayısının yetersizliği, Öğretim üyelerinin iş yükü fazlalığı ve yetersiz ücretleri, Maden Mühendisliği Bölümlerin birçoğunun fiziki mekân, laboratuvar ve kütüphane-dokümantasyon olanaklarının yetersizliği, Bilimsel araştırmalara yeterli kaynağın aktarılmaması, Üniversite-sanayi işbirliğinin istenen düzeyde olmaması, Öğrencilerin yurt ve barınma sorunları, Öğrencilerin staj sorunları, Teknik gezilerin yetersizliği, Yaz okulu uygulaması, Ders müfredatının her bölümde farklılık göstermesi, Lisans - yüksek lisans programları arasındaki uyumsuzluklar ve eğitimde yabancı dil uygulaması olduğu belirlenmiş, açıklanan çalıştay sonuç bildirgesinde yapılan tespitte konu ile ilgili olarak;

·Merkezi planlamalar yapılmalıdır. Planlamacı bir anlayışla, toplumsal gereksinimleri, üretimi, istihdamı ve yaşam boyu eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliliğinin güçlendirilmesini temel alan eğitim politikaları üniversitelerde yaşama geçirilmelidir.

·Ülkenin gereksinim duyduğu kadar ve kalitede maden mühendisleri yetiştirilmelidir.

- Tüm öğrencilere eşit ve ücretsiz eğitim sunulmalıdır.
- Üniversite eğitimi özerk ve demokratik ortamlarda sürdürülmelidir.
- Yeni Maden Mühendisliği bölümleri açılmamalı, mevcut olanların ise, eşit ve yeterli olanaklara kavuşması sağlanmalıdır.
- İkinci Öğretim uygulaması kaldırılmalıdır.
- İşsizliğin arttığı bir ortamda maden mühendisliğinin alt dalları ile ilgili bölümler açılmamalıdır.
- Mevcut bölümlerin eğitim niteliğini yükseltecek çalışmalar yapılmalıdır.
- Staj kanununun sorunları çözecek şekilde bir an önce yasalaşması yönünde her türlü girişimde bulunulmalıdır.
- Öğrencilerin teknik eğitimi yanında sosyal ve kültürel eğitimlerini de tamamlayacak yapılar oluşturulmalıdır.
- Öğrencilerin mesleği daha iyi anlamalarını sağlayacak teknik gezi, dokümantasyon, vb. gibi konularda üniversite ve endüstri işbirliği sağlanmalıdır.
- Maden Mühendislerinin işsizlik sorunlarının çözümünde, maden mühendislerini ilgilendiren iş alanlarının genişletilerek istihdam sağlanması konusunda yasal girişimler arttırılarak sürdürülmelidir.
- Ders müfredatı değişen ihtiyaçlara göre yeniden düzenlenmelidir. Zemin mekaniği, işçi sağlığı iş güvenliği, madencilikte bilgisayar uygulamaları, madencilik ve çevre vb. dersler, zorunlu ders olarak müfredata konulmalıdır.
- Yaz okulu uygulamasından vazgeçilmelidir.
- Yüksek lisans programları alt yapısı uygun ve ilgili bölümün bulunduğu okullarda açılmalıdır.
- Yabancı dilde eğitim yerine, yabancı dil eğitimi öncelikli olmalıdır.
- Odanın, Hacettepe Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümünde gerçekleştirmekte olduğu "Meslek Alanları ve Oda Tanıtımı" uygulaması tüm bölümlerde uygulanmalıdır.
- Barınma hakkı sosyal devletin en önemli görevlerindedir. Devlet, üniversiteler için yeni yurtlar inşa etmeli ve var olan yurtların şartlarını iyileştirmelidir. Yurtlardaki tüm hizmetler öğrencilere ücretsiz olarak sunulmalıdır.
- Akademik kadroların özlük hakları ve maddi olanakları iyileştirilmelidir.
- Öğrencilere staj konusunda kamu ve özel sektör daha fazla kaynak ayırarak staj olanakları artırılmalıdır.

-Sektör, düşük ücretlerle mühendis çalıştırmamalı, mühendislerin deneyim kazanmaları için süre tanınmalıdır.

hususları yer almıştır. Bu tespitler ve çözüm yolları her ortamda Maden Mühendisleri Odası tarafından ilgili mercilere aktarılmış ve aktarılmaktadır.

İstatistik sonuçlarından da görüleceği üzere;

-Mesleği ile ilgili olarak çalışan Oda üyelerimiz arasında özel sektörde çalışanların oranı %66, kamu sektöründe çalışanların oranı ise %34' dür. Üyelerimiz arasında özel sektörde çalışanların oranı her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle Odamızın politikalarını buna göre yönlendirmesi gerekmektedir. Komisyonlara, çalışma gruplarına gelebildikleri oranda özel sektörden meslektaşlarımızın katılımı sağlanmalı, gelecek ile ilgili yapılanmalara zemin hazırlanmalıdır,

-Bütçesinin temel kaynağını üye aidatlarının oluşturduğu Odamızda, üyelerimizin %90' nın aidat borcu bulunmaktadır. Üye hizmetlerinin daha sağlıklı yürütülebilmesi için aidat ödemeleri konusunda daha hassas davranılmalıdır,

-Maden mühendisliği eğitim çalıştayında yer alan hususlar dikkate alınmalıdır,

-Mezun maden mühendisi sayısının %77'i Odamıza üye olmasına rağmen, maden mühendisliği bölümünde okuyanların üye olma oranı yaklaşık %20 civarındadır. Üniversitelerde öğrenci üye sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.